

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Vordingborg Realskole.

Østerretninger

om

Vordingborg Realskole

for

Skoleaaret 1875—76.

Ved

J. C. M. Ørum,

Cand. theol., Skolens Bestyrer.

Vordingborg.

Trykt i I. O. Willerups Bogtrykkeri.

1876.

At en Skole, der stræber efter at meddele en mere udvidet Undervisning og tillige gjøre den frugtbringende for Ubemidledes Børn, maa have ikke ubetydelige Midler at raade over, det er en Selvfølge. Det gjælder om at lønne Lærerne ordentlig og at skaffe det til Undervisningens Fremme nødvendige Materiale til Veje. Det gjælder dernæst ikke blot om, at der til en saadan Lærestiftelse knyttes Fripladser, men tillige, hvad der er ligesaa vigtigt, at der er et Fond, hvoraf der kan tages til Børnenes Forsyning med Bøger; thi uden dette sidste tror jeg ikke, at fattige Forældre ville fristes til at sætte deres Børn i højere Skoler; — de kunne endda have forskjellige Betæneligheder ved at gjøre det.

Nu tales der vistnok en hel Del om Undervisningsvæsenets Vigtighed for Samfundet, om Skolens store Betydning for Barnet, om Kundskabens Værd o. s. v. Men derved bliver det. Man kan egentlig ikke sige, at Staten og den Enkelte række hinanden Haanden for at løfte Undervisningen højere op. Der stiftes Legater, det ene efter det andet, men saare sjældent betænkes Skolen.

Og hvad Staten angaar, da lammes den i at gjøre noget ved det i Folkerepræsentationen fremherskende Friskoleprincip og Antipathien mod „den sorte Skole“.

Det vil derfor let skjønnes, at det under saadanne Omstændigheder er mig en stor Glæde at kunne meddele, at en Mand, der altid har vist Realskolen levende Interesse, har tilsagt den et Legat paa 1000 Kroner, hvis Renter skulle tjene til Skolehjælp for trængende Elever fra Byen eller det nærmeste Landdistrikt. Naar jeg nu paa Skolens Vegne bringer ham min varmeste Tak for denne smukke og kjærkomne Gave, saa tænker jeg mig, at mange i Fremtiden ville istemme den samme Tak til den ædle Giver. — Det nærmere om Legatet haaber jeg at kunne meddele i næste Aars Program.

Ministerielle Skrivelser.

I Aarets Løb ere følgende Skrivelser indløbne fra Ministeriet:

1. Foranlediget ved Rektoratets Forespørgsel i behagelig Skrivelse af 30te f. M. om, hvorvidt der tilkommer Skolen Ret til at nægte en Discipel i fjerde Realklasse Tilladelse til at indstille sig til Afgangsexamen for Realdisciple al højere Grad, skal Ministeriet herved tjenstligst tilbagemelde, at man, uagtet en modsat Anskuelse er udtalt i Skrivelse af 26de Februar 1862 for de offentlige lærde Skolers Vedkommende, maa besvare Spørgsmaalet derhen, at der nu, efter at de to øverste Klasser, hvori Realundervisning gives, ere blevne etaarige, maa, i Lighed med hvad der for de studerende Disciple er bestemt ved Anordning af 5te August 1871 § 7, 2det

Stykke, indrømmes de Realdisciple, som har gennemgaaet Skolens 3die og 4de Klasse, Ret til med Forældres eller Værges Samtykke at indstille sig til Realafgangsexamen, saaledes at det da bliver Skolens Sag for at afværge, at umodne Disciple indstille sig til Examen, at holde de Disciple, som ikke kunne ventes at ville fyldestgjøre de befalede Fordringer ved Prøven, tilbage ved Oplytningen fra 3die til 4de Klasse. (10de Maj 1875.)

2. Ved Finansloven af 1875—76 er der bevilget Vordingborg Realskole et Bidrag af indtil 1800 Kroner, under Forudsætning af at Kommunen bidrager et lignende Beløb. Ved tjenstlig at melde, at dette Beløb efter Skolens nærmere motiverede Begjæring vil blive anvist til Udbetaling af den almindelige Skolefond, tilføjes, at Ministeriet, i den Hensigt at kunne sætte Rigsdagen i paalidelig Kundskab om Anvendelsen af det Skolen tilstaaede Tilskud, ønsker umiddelbart efter Udgangen af ethvert Regnskabsaar at erholde en Oversigt over Skolens Indtægter og Udgifter i det tilbagelagte Regnskabsaar, ledsaget af en Forklaring om, hvor mange Fripladser der i Aarets Løb have været tildelte Skolens Disciple og om Skolens økonomiske Status i det Hele. (30te Juni 1875.)

3. I Forbindelse med Ministeriets Cirkulære af 29de April d. A. om Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler og højere Realskoler meddeler herved Ministeriet, at man har fundet det at være i Sagens Interesse at udvide det den overdragne Hverv saaledes, at den ved Besøg i Skolerne udenfor Examenstiden gjør sig bekendt med Alt, som maatte være den nødvendig for at kunne danne sig en begrundet Dom om samtlige Forhold, som berøre Undervisningen, Disciplinen eller Lærerpersonalet. Ministeriet skal derfor anmode Dem om, naar noget af Inspektionens Medlemmer i fornævnte Øjemed maatte indfinde sig i Vordingborg Realskole, at yde ham den fornødne Hjælp til Udførelsen af denne Del af Inspektionens Hverv og give ham enhver Oplysning, han dertil maatte behøve (7de September 1875)

4. Ved at fremsende Aftryk af Undervisningsinspektionens til Ministeriet indgivne Beretning om de i 1875 afholdte kon-

trolerede Prøver ved de lærde Skoler og højere Realskoler skal Ministeriet denne Gang indskrænke sig til at udtale den Forventning, at Skolernes Bestyrere og Lærere ville lade sig det være magtpaaliggende under Undervisningen i indeværende Skoleaar og ved Examens Afholdelse at drage den bedste Nytte af de i Beretningen givne Vink og Antydninger. I Forbindelse hermed maa Ministeriet paa givne Anledning fra Inspektionens Side fremtidig bede iagttaget, at der i Indberetningerne fra Skolerne om Dimittenderne opgives: 1, hvilke Lærere der have undervist Kandidaterne til de forskjellige Examinere, som skulle kontrolleres, og hvilke Skolen ønsker at sætte til Meddommere paa Skolens Vegne i de forskjellige Fag; 2, hvilke Forfattere og Bøger der ere læste i de forskjellige Sprog, det sidste navnlig til Brug for Inspektionen ved Valget af Bøger til Prøver i vedkommende Sprog udenfor det opgivne. (22de September 1875.)

5. Af forskjellige til Ministeriet fra Skolerne indkomne Udfærdigelser, navnlig de aarlige Forslag til Beneficiefordelinger, Indmeldelser til Examinere og Examensvidnesbyrd, fremgaar det, at i Fornavne Begyndelsesbogstavet C eller Ch — med Udtalelse K — forandres til K, og at Ph forandres til F. Da denne Fremgangsmaade maa anses aldeles uberettiget, og da den afstedkommer megen Forstyrrelse ved Affattelsen af Lister o. d., maa Ministeriet herved have Hr Bestyreren anmodet om i Gjengivelsen af Navne ved alle Udfærdigelser fra Skolen som ufravigelig Regel at følge den Skrivemaade, som findes i vedkommende Discipels eller Privatists Dobeattest. (30te September 1875.)

Desuden har Ministeriet tilsendt Skolen en Samling af „Examensbestemmelser vedrørende det højere Skolevæsen“, der angiver Fordringerne ved de forskjellige Prøver og Betingelserne for at indstille sig til dem. Med Hensyn til Afgangsprøven af højere Grad mærkes, at man efter ikkun et Aars Skolegang erhverver

sig Ret til at tage den ved Skolen, og at den giver Ret til at indstille sig til Adgangsexamen ved den polytek- niske Læreanstalt og at indskrives som Landinspektør- eller Skovbrugs-Elev ved Veterinær- og Landbohøjskolen samt desuden medfører den samme Ret som Afgangs- prøven af lavere Grad. Den, som har taget denne Examen, kan, naar han vil indstille sig til Skole- lærer-Examen, overføre de i Historie, Geografi, Ma- thematik, Naturlære og Naturhistorie opnaaede Karak- terer; han kan indstille sig til Afgangsexamen for Studerende i matematisk-naturvidenskabelig Retning, naar han, forudsat at han i Tysk, Geografi og Naturhistorie har opnaaet Karakterer til en samlet Talværdi af mindst 9 Points, supplerer den med en Prøve i Latin (mundtlig og skriftlig) og derved opnaar Karakterer til en samlet Værdi af mindst 6 Points, — og i sproglig-historisk Retning, naar han, forud- sat at han i Tysk, Geografi, Naturhistorie, Geometri og Arithmetik har opnaaet 15 Points, supplerer den med en Prøve i latinsk Stil og derved opnaar mindst Tg.*)

Af den ovenfor under Nr. 4 omtalte Betænkning fremhæves følgende Passus:

„Den tyske Stil er i Reglen kun daarlig; noget ligger det vel i dens egen Vanskelighed, men den Tid, der maa anvendes derpaa, staar heller ikke i et passende Forhold til den Vægt, Ka- rakteren for Tysk faar, idet den skriftlige og mundtlige Prøve i dette Fag ikke veje saa meget som det meget lettere Engelsk, der

---

*) Bestemmelsen herom træder først i Kraft i Sommeren 1877.

uden Stil dog skal regnes dobbelt. Der turde være Anledning til Forandring i dette Forhold, men for Øjeblikket skal der ikke antydes videre i den Henseende. Extemporaloversættelsen af en tysk Digter falder sjældent heldigt ud, fordi et passende Valg er meget vanskeligt; der turde være Grund til at foretrække Prøve i et Stykke læst Prosa eller Poesi.“

Skolens Virksomhed i 1875—76.

Femte A. Dansk: Flors Læsebog til Oplæsning og Analyse. Af Literaturhistorien gennemgaaet Folkeviserne, Holberg, Wessel, Evald og Baggesen. 35 Stile. — Tysk: Hjorts Læsebog: Taschenspieler, Schlacht bei Kossova, Belagerung von Jerusalem, Pflicht gegen die Augen, die Feuer von Baku, polnische Tänze, Schlacht bei Lützen; c. 80 Sider af Kellers Mustersammlung; Lorenzens Stiløvelser, c. 40 Sider; Simonsens Formlære og Syntax; 52 Stile. — Fransk: Borrings Læsebog for Mellemklasser, S. 168—262; Etudes litteraires, S. 172—186; 236—242; cursorisk i „Carmosine“ af A. de Musset; Ingerslevs Grammatik; 15 Stile. — Engelsk: The children of the new forest: S. 234—314; ex tempore: S. 65—139; Listovs engelske Læsebog, 1ste Afdel.; hist og her i Morris English Reading-Book; Rosings Formlære; 25 Stile. — Historie: Blochs Lærebog for Realskoler, hele Bogen. — Geografi: Erslev Nr. 2, hele Bogen. — Naturhistorie: Lützens Zoologi og Strøms Botanik helt igjennem. — Natur-

Lære: Deichmann-Branths Lærebog og Høyers Kemi helt igjennem. — Arithmetik: Steens Algebra, S. 82—ud; repet. Steens elementære Arithmetik og Algebra; skriftlige Opgaver i Hjemmet hver Uge. — Geometri: Mundt, § 386—ud; repeteret hele Bogen. — Tegning: Geometrisk og Frihaands- efter Helsted's Tegnehefter.

Femte B. I Dansk, Fransk, Geografi, Naturhistorie, Naturlære og Tegning som 5te A. — I Tysk Hjorts Læsebog, S. 1—40; 101—155; Jürs Materialier, S. 81—ud; Simonsens Formlære; 35 Stile. — I Engelsk the children, S. 181—273; kursorisk, S. 83—139; Listov's Ledetraad, St. 1—109; 35 Stile. — I Religion Stokholms Bibelhistorie, det gamle Testamente, og efter Balslev's Katekismus de 3 Troesartikler, Bønnen, Sakramenterne. — I Historie Middelalderen, efter Bloch. — I Arithmetik efter Steens Algebra, Potens, Rod, Ligninger af første Grad med en og to ubekjendte og Ligninger af anden Grad. — Geometri: Mundt, § 175—345. — Regning: Blandede Opgaver; skriftlige Opgaver hver Uge i Hjemmet.

Fjerde Klasse. Dansk: Flors Læsebog til Oplæsning og Analyse; lært udenad: Liden Gunver, ved Dødens Komme, Slaget ved Slesvig, i en tung Stund, da jeg var lille, Julerejsen; 50 Stile. — Tysk: Hjort, Bruchstücke, 1ste Saml., S. 100—112; Rejse üb. Holland; Vorubungen, Kotzebues Rejse til S. 28; Jürs Materialier, St. 47—50, 53, 56, 59—68, 73, 82; Simonsens Formlære: Adjektiv, Pronomen, Talord, Verbum,

Præposition; 37 Stile. — Fransk: Pios contes francais, S. 19—ud; Borrings, S. 1—20; efter Ingerslevs Grammatik: Tallet, Kjønnets, Kjønsdannelsen, Pronominerne, Talordene og de uregelm. Verber; 15 Stile. — Engelsk: Listovs Ledetraad Nr. 2, St. 1—109; the children, S. 181—234; 35 Stile. — Religion: Balslev, de 3 Troesartikler, Bøn, Sakramenter; Assens Bibelhistorie, Jesu Lidelses-historie—ud; forfra—Dommerne; Ps. 222, 233. — Historie: Bloch, Oldtiden og Middelalderen til det tysk-romerske Kejserrige. — Geografi: Erslev Nr. 2, Danmark, Nordeuropa, Østeuropa, Mellemeuropa til Holland. — Naturhistorie: Lützens Lærebog, Fugle, Krybdyr, Padder og Fisk; Botanik efter Strøm, Planternes Formlære, tokimbladede Planter. — Naturlære: Deichmann-Branth, til S. 92. — Arithmetik: den elementære til A nhang. — Geometri: Mundt, til § 175. — Regning: Reguladetri og Brøk i mindre Opgaver; Decimaler. — Tegning: geometrisk og Frihaandstegning efter Helsted 4de og 5te Hefte.

Tredie Klasse. Dansk: Matzen, 2den D., S. 27—110; lært udenad: Sinclars Vise, den danske Soldat, Aftensang, Glæde over Danmark; 62 Stile (Diktat og Gjenfortælling). — Tysk: Rungs Læsebog, S. 65—111; Jürs, St. 1—6, 35—41; Simonsens Formlære, Hovedordenes Kjøns og Deklination, Adjektiv, Verber, regelm. og uregelm.; 12 Stile. — Fransk: Ahn, 1ste K., S. 93—114; Pios contes francais, S. 1—18, 44—47; Ingerslevs Grammatik, Kjønsdannelsen, Tallet, Talordene, Adjektiverne, Pronominerne, regelmæssige Verber og nogle uregelmæssige Verber; 20 Stile. — Engelsk:

Listovs Ledetraad, 1ste Afd.; 16 Stile. — Religion: Balslev, Synden—ud; Assens, forfra—Josva, Israel og Juda Rige—det ny Testamente; Ps 1, 138, 141, 418, 466. — Historie: Kofod, fra Kejser August—Katharina den Anden. — Geografi: Erslev Nr. 4, forfra—Mellemuropa, fra Tyrkiet og Bogen ud. — Naturhistorie: efter Lütken, Leddyr og Bløddyr. — Regning: Brøk og Reguladetri med Brøk. — Skrivning: Indøvelse af det engelske og gothiske Alfabet. — Tegning: Helsteds 3die og 4de Hefte.

Anden Klasse. Dansk: Matzen, 2den Del, fra nordiske Gudesagn—den fromme Hyrde; lært udenad: Kirsten Pils Kilde, Smeden paa Helgoland, Svend Due; Formlæren indøvet og Grundtrækkene af Syntaxen; c. 74 Stile, dels Diktat, dels Gjenfortælling. — Tysk: Rungs Læsebog, S. 43—63; Jürs Materialier, St. 1—5; Simonsens Grammatik, Substantivernes Deklination, Hjælpeverberne og „loben“. — Fransk: Ahn, 1ste K., 1ste Afd. indtil § 74, 2den Afd. § 70—74; de danske Stykker i 1ste Afd. skriftlig indøvede i 26 Stile. — Religion: Balslev, Synden—Sakramenterne; Sammes Bibelhistorie, fra Jøderigets Deling—ud; Ps. 146, 162, 163, 166, 196, 222, 266, 457. — Historie: Kofod, fra Cyrus til Borgerkrigene i Rom; Erslev, Knud den Store til Frederik den Tredie. — Geografi: Erslev Nr. 4, fra Danmark—Østerrig. — Naturhistorie: Lütken, Fugle, Krybdyr, Padder og Fisk. — Regning: Reguladetri med hele Tal; Addition og Subtraktion af Brøker med benævnte Tal, begyndt Multiplikation og Divisjon af Brøker med benævnte Tal. — Skrivning:

Det engelske og gotthiske Alfabet indøvede. — Tegning: Efter Helsteds 2det Hefte.

Første Klasse. Dansk: Matzens Læsebog, 2den Del, til Side 140; lært udenad: Marie og Kanarifuglen, Fuglen og Drengen, Spurven og Hesten, Pudelen, Hunden og Pindsvinet, Hundehvalpen, Konen og Hesten, Hunden ved Stranden, Husdyrene, hvad Bøgetræet sang, Skoledrengene, Godgjørenhed, Bonden og hans Søn; c. 75 Stile, de ældre efter Diktat, de yngre efter Bog. — Tysk: Simonsens Læsebog, A., S. 12—36; B., S. 1—12. — Religion: Balslev, fra Jøderigets Deling—ud; Luthers lille Katekismus. — Historie: A., Kofod, forfra—Cyrus; Erslev, Svend Estridsen til Frederik den Anden. — Geografi: Erslev Nr. 4, forfra—Mellem-europa; de første 10 Sider mest mundtlig og efter Kortet. — Naturhistorie: Pattedyr og Fugle. — Regning: De fire Species i benævnte Tal og Reguladetri. — Skrivning: Det engelske Alfabet indøvet. — Tegning: Efter Helsteds 1ste Tegnehefte.

Forberedelsesklassen. Dansk: Holbech og Matzens ABC og Læsebog helt igjennem; desuden benyttet Balslevs Bibelhistorie og Erslevs Fædrelandshistorie til Oplæsning; lært en Del Vers udenad og skrevet efter Bog. — Bibelhistorie: Balslev, forfra til Saul. — Historie: Erslev, til Valdemar Sejrs Død. — I Geografi er der meddelt en Oversigt over Nordeuropa. — Regning: De videst komne alle fire Regningsarter i ubenævnte og benævnte Tal; de yngre, Addition, Sub-

traktion og Multiplikation i ubenævnte Tal. — I Skrivning indøves det engelske Alfabet.

Fagfordeling. Lærerpersonalet.

Fagene have i de forskjellige Klasser havt følgende Timeantal:

	Vkl.A	Vkl.B	IVkl.	IIIkl.	IIkl.	IKl.A	IKl.B	Fbkl.
Dansk . . . "	3	"	3	4	5	"	7	1 9
Tysk . . . 3	"	3	3	3	3	3	"	2 "
Fransk . . . "	3	"	3	3	3	"	"	"
Engelsk . . . 3	"	3	3	3	"	"	"	"
Religion . . . "	1	"	2	3	3	"	3	2
Historie . . . 3	"	3	3	3	3	1	2	2
Geografi . . . "	2	"	2	2	2	"	2	2
Naturhistorie "	2	"	2	2	2	"	2	"
Naturlære . . . "	3	"	3	"	"	"	"	"
Mathematik . 4	"	4	4	"	"	"	"	"
Regning . . . 2	1	2	2	4	4	"	4	5
Skrivning . . . "	"	"	"	3	4	"	4	5
Tegning . . . "	2	"	2	2	2	"	2	"
Sang . . . . "	2	"	2	2	2	"	2	"
Gymnastik . . . "	2	"	2	2	2	"	2	2
	36	36	36	36	35	34	33	27

5te og 4de Klasse have i dette Aar ikke havt særskilte Skrivetimer paa Skolen, men have hver Uge maattet skrive en Side hjemme i deres Skrivebog til Forevisning

for Skrivekæderen. Over en god Haandskrift vaages der desuden ved Ordenskarakter for de skriftlige Arbejder.

Bestyreren har læst Dansk og Engelsk i 4de og 5te Kl., Tysk i 3die-5te Kl., Religion i 3die og 5te Kl.; — 30 Timer.

Hr. Kand. Winding: Historie og Geografi i 1ste-5te Kl., Tysk i 1ste Kl.; — 33 Timer.

Hr. Kand. Pedersen: Fransk i 2den-5te Kl., Dansk i 2den Kl., Naturhistorie i 1ste Kl., Skrivning og Sang i alle Kl.; — 32 Timer.

Hr. Kand. theol. Møller: Mathematik i 4de og 5te Kl., Regning i 3die-5te Kl., Religion i 4de Kl., Dansk i 1ste Kl.; — 32 Timer.

Hr. Seminarist Matthiesen: Naturhistorie i 2den-5te Kl., Naturlære og geometrisk Tegning i 4de og 5te Kl., Dansk og Engelsk i 3die Kl., Regning i 1ste og 2den Kl.; — 34 Timer.

Hr. Seminarist Rasmussen: Religion i 1ste og 2den Kl., Tegning i 1ste-3die Kl., Frihaandstegning i 4de og 5te Kl. og alle Fagene (undtagen Skrivning) i Forberedelsesklassen; — 34 Timer.

Hr. Arrestforvarer Tapdrup: Gymnastik og Svømning i alle Klasser; — 6 Timer.

I Aarets Løb have to Lærere forladt Skolen: Hr. Seminarist A. Petersen, der ansattes som Hjælpe lærer i sit Hjem, og Hr. Kand. Buch, der i April blev beskikket til Lærer ved Fredericia Institut. I den forstes Sted traadte Hr. Seminarist Rasmussen og i den sidstes Hr. Matthiesen, som henholdsvis sjette og femte Lærer. En Følge af dette Skifte er, at Fagene have vexlet noget mellem Lærerne, saa at den foranstaaende Fagfordeling mellem Lærerne kun angiver den sidste Tingenes Tilstand.

Elevantal. Beneficier.

Skolen tæller for Øjeblikket (i Juni) 98 Elever, nemlig:

8 i 5te Klasse,
11 i 4de —
19 i 3die —
21 i 2den —
27 i 1ste —
12 i Fbkl.

Der er i det forløbne Skoleaar blevet indmeldt 27 og udmeldt 21, af hvilke 5 efter endt Afgangsprøve; 1 gik til Herlufsholm, 2 forlode Byen, 1 indsattes i Borgerskolen, Resten udtraadte i Anledning af Konfirmation.

Fri Skolegang have havt: J. D. Monefeldt og J. Krieger af 4de, H. Thomsen af 3die, K. Jensen af 2den, H. P. Hansen og O. Schlichting af 1ste Kl.

For **halv Betaling** gaa: J. Jensen (udtraadt siden 1ste Juni) og N. Christensen af 3die, T. Staal og F. Schrøder af 2den Kl.

Skolehjælp af Vallo Stifts Midler, i Portioner paa 50 Kroner, ville i dette Aar tilfalde: M. Christophersen, J. Monefeldt og C. Jørgensen af 4de og H. P. Hansen af 3die Kl.

To Portioner af det **Schou-Bechmannske Legat**, à 40 Kroner, ere tildelte: H. Johansen og L. Jensen, begge af 5te Kl.

Renterne af **Skoleus Jubilæumslegat** til Anskaffelse af Bøger tillægges P. N. Pedersen af 3die Kl., hvem der ogsaa fra 1ste Juli vil tilfalde en halv Friplads.

Afgangsprøve

af højere Grad afholdtes i 1875: den skriftlige den 15de og 16de Juni, den mundtlige: den 23de—25de Juni. Foruden Lærerne deltog i Censuren Hr. Professor Holm i Dansk, Fransk, Historie og Geografi, Hr. Beregner Andresen i Mathematik og Naturlære, Hr. Pastor

Lange i Tysk og Hr. Distriktslæge Gundel i Engelsk og Naturhistorie.

Opgaverne ved den skriftlige Prøve vare:

Udarbejdelse i Modersmaalet: Det Indre af Afrika.

Tysk Stil. Medens Portugiserne søgte Søvejen til Indien, idet de fulgte Afrikas Kyster, havde Genueseren Christopher Columbus fattet den lykkelige Tanke at søge det samme Vidunderland ved en vestlig Fart over det store Hav. Forgjæves meddelte han sin Fødeby Genua, Portugiserne og Englænderne sin Plan; allevegne blev han afvist som en Sværmer og Æventyrer (Abenteurer). Tilsidst lod Dronning Isabella af Castilien, i sit Hjertes Glæde over den lykkelige Erobring af Granada, sig bevæge til at udruste tre Skibe og betro (anvertrauen) den dristige Søfarer dem. Den tredie August 1492 forlod han den andalusiske Havn Palos og sejlede forbi (an-vorbei) de canariske Øer, altid mod Vest. Skibsmandskabets (Schiffsmannschaft) Frygt og Bekymring (Besorgniss) voxede med Afstanden (Entfernung) og gik tilsidst over i aabent Oprør (Empörung). De truede deres Fører med Døden, hvis han ikke vendte om, da endelig den 12te Oktober Opdagelsen af Øen Guanahani frelste ham og aabnede Verdens Øjue.

Arithmetik. 1. 7 Arbejdere udføre et bestemt Arbejde. I 6 Dage have 3 af dem udført hver $\frac{1}{10}$ af det hele, de Andre have udført hver $\frac{1}{12}$ deraf. Hvor mange Dage maa de endnu arbejde paa Fuldførelsen deraf, naar de vedblive at arbejde med samme Kraft?

2. At beregne Værdien af $\frac{10006^{18}}{10003^{19}}$

(I dette Exempel faas 8 paalidelige Decimaler ved en femcifret Tavle).

3. At finde x og y udtrykte ved a og b , naar

$$\frac{x}{y} + y = 1,$$

$$xy = -b - \frac{b^2}{a}.$$

Geometri. 1. Ved Konstruktion at bestemme et Punkt i en given ret Linie saaledes, at Linier derfra til to givne Punkter i samme Plan som den givne Linie danne en Vinkel paa 90° med hinanden. (Punkternes Afstand ses altsaa under en Synsvinkel paa 90°).

2. Hvad forstaas ved Figurerens Lighedannedhed? Naar ere Cirkelsegmenter (Afsnit) lighedannede? Hvis Forholdet imellem 2 Cirklers Radier er 0,36, hvor store ere da følgende Forhold:

a) imellem to lighedannede Segmenters Chorder?

b) imellem to lighedannede Segmenters Arealer?

3. Af en given indskreven 2 nkants Side og største Radius søges nkantens Side. Auvendes til Beregning af den regelmæssige Femkants Side, naar Cirkelens Radius er r .

Udfaldet af Prøven var følgende:

	Dansk Stil.	Tysk, skriftlig og mundtlig.	Fransk.	Engelsk.	Geografi.	Historie.	Naturhistorie.	Naturlære.	Aritmetik, skriftlig og mundtlig.	Geometri, skriftlig og mundtlig.	Points.
O. Lakjer.	mg. ÷	g. ÷	g. +	mg. ÷	g. ÷	mg.	mg.	g. ÷	g.	tg.	53 ² / ₃
T. C. Linde.	g. ÷	tg. +	g. +	mg. ÷	tg. ÷	g.	mg. ÷	mg.	g.	tg. +	48 ¹ / ₃
A. D. Rentzmann.	mg.	g. ÷	g.	g.	tg. +	tg.	g.	g. +	tg.	tg. ÷	39
J. C. Schwensen.	mg.	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	mg.	mg. ÷	mg. +	ug. ÷	mg.	g.	74 ² / ₃
J. P. Veber.	mg. ÷	g. ÷	mg	mg. +	g.	tg. +	g. +	mg.	g. +	g. ÷	61

Halvaarsexamen afholdtes i sidste Uge af Januar d. A., dog kun i enkelte Fag. I Begyndelsen af April anstilledes en Prøve med 5te Kl. A.

Følgende tre Elever agte at underkaste sig Afgangsprøven i Aar:

1. F. W. Friderichsen.
2. O. J. E. Hee.
3. A. R. Leifer.

Den 1ste Juni aflagde Eleverne en Prøve i Gymnastik for Gymnastikinspektøren, Hr. Kammerherre, Oberst Wegener.

Skolens Regnskab for 1875.

Indtægt.

Degnetrave, 26 $\frac{1}{4}$ Td. Byg efter Kapi-		
telstaxt à 14 Kr.	367	Kr. 50 Ø.
Afgift af Stipendiefondens Jord	35	— " —
Leje af Skolens Jord	105	— " —
Skolepenge	4079	— 40 —
Renter af udestaaende Kapitaler	1118	— 10 —
Indtegningspenge	56	— " —
Kommunens Tilskud	1800	— " —
Underskud*)	1655	— 50 —
	9216	Kr. 50 Ø.

*) dækkes ved et Tilskud fra den almindelige Skolefond.

Udgift.

Lønninger	8093	Kr.	26	Ø.
Kontorholdsudgifter	98	—	21	—
Udgift til Bygninger, Inventarium osv.	454	—	53	—
Andre Udgifter	550	—	80	—
Restancer	19	—	70	—
	<hr/>			
	9216	Kr.	50	Ø.

**Bøger, der ville blive benyttede i næste
Skoleaar.**

Forberedelsesklassen. Holbechs og Matzens ABC og Læsebog; Hansens Regnebog; Erslevs Danmarks-historie; Balslevs Bibelhistorie.

Første Klasse. Matzens danske Læsebog (nyeste Udg.), Simonsens og Kapers tyske Læsebog for Begyndere; Erslevs Danmarkshistorie; Erslevs Geografi Nr. 4; Lützens Begyndelsesgrunde af Dyreriget's Natur-historie Nr. 2; Balslevs Bibelhistorie; Luthers lille Kate-kismus.

Anden Klasse. Matzens danske Læsebog; Simonsens tyske Læsebog; Jürs og Rungs Materialier; Simonsens Formlære; Erslevs Danmarkshistorie; Koføds Udtog af Verdenshistorien; Erslevs Geografi Nr. 4; Balslevs Bibelhistorie og Katekismus; Lützens Begyndel-sesgrunde; Bokkenheusers Regnebog for Mellemlasser.

Tredie Klasse. Assens mindre Bibelhistorie; Ingerslevs franske Grammatik; Borrings Læsebog for Mellemklasser; Listovs Ledetraad, 1ste Afd. (nyeste Udg.); Rungs tyske Læsebog. Iøvrigt som anden Klasse.

Fjerde Klasse. Flors danske Haandbog; Hjorts tyske Læsebog; Jürs og Rungs Materialier; Simonsens Formlære; Borrings franske Læsebog for Mellemklasser; Ingerslevs Grammatik; Listovs Ledetraad Nr. 2 (nyeste Udg.); the children of the new forest; Blochs Historie for Realskoler; Erslevs Geografi Nr. 2; Balslevs Katekismus; Assens Bibelhistorie; Lützens Begyndelsesgrunde; Strøms Botanik; Deichmann—Branths Naturlære; Steens elementære Arithmetik; Mundts Geometri.

Femte Klasse B. Flors Haandbog; Hjorts tyske Læsebog; Simonsens Formlære; Jürs Materialier; Borrings franske Læsebog; Ingerslevs Grammatik; the children; Listovs Ledetraad Nr. 2; Balslevs Katekismus; Assens Bibelhistorie; Blochs Verdenshistorie; Erslevs Geografi Nr. 2; Lützens Naturhistorie; Strøms Botanik; Deichmann—Branths Naturlære; Steens elementære Arithmetik og Algebra; Mundts Geometri; Høyers Kemi. — **Femte Klasse A** desuden Simonsens Syntax; Kellers Mustersammlung deutscher Gedichte; Listovs engelske Læsestykker og Stiløvelser, 1ste Afd.; Lalandes Logarithmetabeller.

Den franske Læsebog, som skal benyttes i 2den Klasse, vil senere blive angivet. Det følger af sig selv, at hver Elev maa være forsynet med et Atlas (helst

Erslevs) samt i 4de og 5te Klasse med Lexica (som Bresemanns eller Grønbergs tyske, Borrings franske og Rosings engelske).

Examensskema.

Den skriftlige Afgangsprøve.

Torsdag den 15de Juni.

Kl. 8—12 Dansk Stil. | Kl. 4—8 Tysk Stil.

Fredag den 16de Juni:

Kl. 8—12 Geometri. | Kl. 4—8 Arithmetik

Den mundtlige Afgangsprøve.

Fredag den 7de Juli:

Kl. 9 Fransk. | Kl. 12 Naturhistorie.

Lørdag den 8de Juli:

Kl. 8 Tysk. | Kl. 10 Engelsk. | Kl. 12 Geografi.
Kl. 4 Historie.

Onsdag den 12te Juli:

Kl. 8 Arithmetik og Geometri. | Kl. 2 Naturlære.

Den skriftlige Aarsprøve.

Fredag den 7de Juli:

Kl. 10—12 Tysk Stil 4 Kl. | Kl. 12—2 Dansk Stil 1 Kl.

Lørdag den 8de Juli:

Kl. 8 Dansk Stil 2—5 Kl. | Kl. 3 Regning 2—5 Kl.

Den mundtlige Aarsprøve.

Mandag den 10de Juli:

Kl. 8	Tysk	4&5 Kl.	Ø.	Kl. 3	Geografi	4&5 Kl.	W.
	Naturhist.	3—	Mt.		Fransk	3—	P.
	Historie	2—	W.		Tysk	2—	Mt.
Kl. 10	Naturhist.	1— A	P.	Kl. 5	Religion	4—	M.
	Tysk	1— B	W.		Historie	1— A	W.
	Dansk	Fbk.	R.		Regning	1— B	Mt.

Onsdag den 12te Juli:

Kl. 8	Engelsk	4&5 Kl.	Ø.	Kl. 3	Fransk	4&5 Kl.	P.
	Historie	3—	W.		Religion	1—	R.
	Religion	2—	R.		Tysk	1— A	W.
Kl. 10	Engelsk	3—	Mt.	Kl. 5	Dansk	2—	P.
	Geografi	1— B	W.		Geografi	1— A	W.
	Regning	Fbk.	R.		Dansk	1— B	M.

Torsdag den 13de Juli:

Kl. 8	Historie	4&5 Kl.	W.	Kl. 3	Naturlære	4&5 Kl.	Mt.
	Tysk	3—	Ø.		Religion	3—	Ø.
	Naturhist	2—	Mt.		Geografi	2—	W.
Kl. 10	Mathematik	4—	M.	Kl. 5	Mathematik	5—	M.
	Historie	1— B	W.		Dansk	1—	Ø.
	Religion	Fbk.	R.		Naturhistorie	1— B	P.

Fredag den 14de Juli:

Kl. 8	Naturhist.	4&5 Kl.	Mt.	Kl. 10	Dansk	3 Kl.	Mt.
	Geografi	3—	W.		Dansk	1— A	M.
	Fransk	2—	P.		Hist.&Geografi	Fbk.	R.

Elevernes skriftlige Arbejder og Tegneböger ville findes fremlagte i Gymnastiksalen.

Udfaldet af Examen og Omflytningen meddeles Fredag den 14de Juli efter Sangprøven Kl. 4.

Til at overvære den mundtlige Del af Prøverne indbydes, foruden Børnenes Forældre og Værger, Enhver, der maatte have Lyst til at gjøre sig bekendt med Undervisningen.

Tirsdag den 15de August begynder et nyt Skoleaar.

Rettelse. S. 15, 6te L. fraoven, staar: Hr. Matthiesen, læs: Hr. Seminarist med udvidet Examen, Matthiesen.

1876.